

Opgroeien

Guffenslaan 7 - 9

3500 HASSELT

iroj.jeugdhulp.be

VERSLAG IROJ Limburg

Datum: 28/09/2023

Locatie: VAC Hasselt – lokaal 1A10

Aanwezig: Rudi Gerrits, Anja Janssen, Katrijn Kelchtermans, Musti Önlén, Liesje Reynders, Maya Schevernels, Ingrid Sleurs, Frank Smits, Hilde Swennen, Ruben Tempelaere, Johan Tuerlinckx

Afwezig met kennisgeving: Jan Claus, Eliska Douwen, Hilde Grondelaers, Johan Neijens, Tony Seyler, Veerle Umans, Geert Vanham, Ann Vandersanden, Yannick Willems

Voorzitter: Gert Houben

Verslaggever: Raf Van Hoof

Onderwerp: LIM 05-2023

1. Goedkeuring en opvolging verslag 22 juni 2023
2. Organisatie IROJ Limburg
  - a. Voorzitterschap IROJ Limburg
  - b. Samenkomsten IROJ Limburg 2024
  - c. Regioplan: opvolging uitvoering + budgetcontrole
3. Reconversie: advisering reconversie-aanvraag De Oever
4. Opvolging uitvoering crisis- en investeringsplan jeugdhulp:
  - a. Oproep jongvolwassenen
  - b. Infonota VAPH
  - c. Initiatieven mbt crisishulpverlening
5. Onderwijs: update inkanteling internaten
6. Terugkoppeling voorzittersoverleg 27/9
7. Acties IROJ Limburg
  - a. Foto jeugdhulp Limburg – terugkoppeling
  - b. Jeugdhulp en sociaal werk: theatertour Dikke Freddy
8. Voortgang beleidsevoluties:
  - a. BVR hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten
  - b. De Ideale Wereld – project Plantrekkers: verlenging
9. Varia

1 Goedkeuring en opvolging verslag 22 juni 2023

IROJ Limburg keurt het ontwerpverslag van de samenkomst op 22/6/23 zonder verdere opmerkingen goed.

De afgesproken gespreksronde loopt nog. Het is de bedoeling hierover terug te koppelen op de samenkomst van IROJ Limburg op 26/10/23.

Wat betreft de evolutie bij de ELZ, is het volgende tot nu toe beslist:

- De cluster welzijn zal uitgebreid worden met minstens 1 van volgende partners:
  - de voorzieningen die erkend, vergund of gesubsidieerd worden door het agentschap Opgroeien regie;
  - de OverKopnetwerken;
  - de samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind;
  - de samenwerkingsverbanden één gezin, één plan;
  - de Diensten ondersteuningsplan;
  - de Multidisciplinaire teams;
  - de Multifunctionele centra;
  - de Ouderinitiatieven;
  - de organisaties die door het VAPH zijn erkend of vergund of bij het VAPH zijn geregistreerd om zorg en ondersteuning te bieden aan personen met een handicap. Deze partners kunnen participeren aan de zorgraad (als netwerkorganisatie in de vorm van een vzw) als lid (verplichting om te participeren van de AV) of als toegetroden lid (deelname aan brede platformvergadering) of men kan incidenteel participeren in de werking van de zorgraad door bv. deel te nemen aan een werkgroep.
- Er zal een proces aangegaan worden om de data van Opgroeien en VAPH te includeren in de omgevingsanalyse. Daarbij ligt de focus op data die voor de eerstelijnszorg relevant is.
- VIVEL zal in samenspraak met het Departement, VAPH en Opgroeien een opleidings-en ondersteuningsaanbod ontwikkelen. Dit aanbod vergemakkelijkt de kennismaking tussen Opgroeien/VAPH en de Zorgraden. Hiertoe leverden Opgroeien/VAPH al lijsten aan met de relevante voorzieningen/zorgaanbieders. Naast de initiële mapping (wie zit waar) is er ook aandacht voor gezamenlijk gedragen projecten, om zo de samenwerking concreter te maken.

In de loop van oktober worden verdere stappen tot concretisering gezet. We blijven vanuit IROJ Limburg verder opvolgen mho op een goede vertegenwoordiging in de verschillende ELZ.

2 Organisatie IROJ Limburg

2.1 VOORZITTERSCHAP IROJ LIMBURG

Het IROJ-voorzitterschap is een mandaat met een duurtijd van 3 jaar (cf. huishoudelijk reglement IROJ Limburg, art.2§1). Dit mandaat loopt af in oktober 2023.

Op vorige samenkomst gaf Gert Houben aan beschikbaar te zijn voor een derde mandaat, tenzij er andere kandidaten zouden zijn. Er meldde zich niemand.

IROJ Limburg hernieuwt het mandaat van Gert Houben als voorzitter, en dit tot en met september 2026. We feliciteren Gert, en bedanken hem ook.

2.2 SAMENKOMSTEN IROJ LIMBURG 2024

We stellen volgende data voor als overlegmomenten van IROJ Limburg in 2024:

- 11/1
- 14/3
- 16/5
- 20/6
- 26/9
- 24/10
- 5/12

We spreken telkens fysiek af, en - behoudens wijziging later - telkens van 13.30 tot 17.00 uur.

IROJ Limburg bevestigt dit voorstel van kalender. Daarnaast beslissen we een extra samenkomst vast te leggen op 8/2, voor het geval IROJ Limburg in die periode om advies wordt gevraagd. Deze zitting zal ook enkel advisering als onderwerp hebben, en gepland worden van 13.30 tot 15.00 uur.

2.3 REGIOPLAN: OPVOLGING UITVOERING + BUDGETCONTROLE

Raf overloopt een bijgestuurde versie van het regioplan. Hierin staan nieuwe budgetramingen opgenomen, alsook enkele bijkomende acties.

IROJ Limburg keurt de bijstellingen goed; het aangepaste regioplan gaat als bijlage bij het verslag en zal ook aan het ACO worden voorgelegd.

Voor wat de nog beschikbare middelen betreft, wordt afgesproken dat voorstellen tot midden oktober aan Raf kunnen worden meegegeven (wat, waarom, raming kostprijs). Er wordt momenteel gedacht aan een traject rond kwaliteit, om vanuit gedeeldheid in Limburg samen te stappen te zetten binnen het nieuwe kwaliteitsdecreet.

3 Reconversie: advisering reconversie-aanvraag De Oever

De Oever vzw bracht Opgroeien en IROJ Limburg op 31/8/23 in kennis van het voornemen om tot reconversie over te gaan voor de adolescentenwerking. De Oever vzw diende hiervoor een concreet reconversiedossier in.

IROJ Limburg sprak op de samenkomst van 22/6/23 het volgende af rond advisering:

Adviesvragen met betrekking tot reconversie-vragen worden door de betrokken voorziening gesignaleerd aan de IROJ-ondersteuner. Het kader hiertoe is terug te vinden in de nota goedgekeurd door het ACO d.d. 29/8/19 betreffende advisering uitbreidings- en reconversiebeleid.

Daarbij wordt als volgt omgegaan met reconversie:

- Reconversie met het oog op niet-structurele aanpassingen dienen te worden gemeld. Doel hiervan is zicht te houden op welke hulpverlening door welke voorziening wordt aangeboden.
- Reconversie met het oog op structurele aanpassingen dient voor advies te worden voorgelegd aan IROJ Limburg. Dit advies wordt door de Werkgroep Advies en Planning voorbereid.

...

Bovenstaande geldt bovendien voor zowel RTJ als NRTJ.

Praktisch bezorgt de betrokken voorziening een toelichting en motivatie bij de gevraagde wijziging aan de IROJ-ondersteuner. In de toelichting wordt geduid welke sectorale en intersectorale impact de gevraagde wijziging kan/zal hebben. Er wordt verwacht dat de aanvraag sectoraal is besproken: een weerslag van die bespreking wordt door de betrokken voorziening toegevoegd of verwerkt in de toelichting.

Indien nodig licht een sectorvertegenwoordiger in de Werkgroep Advies en Planning de aanvraag tot reconversie verder toe.

IROJ Limburg (en WAP) volgt de goedgekeurde reconversie op basis van het uitgebrachte advies actief op.

IROJ Limburg vraagt om bij elke reconversie meer info te geven omtrent volgende vragen:

- Welk nieuw aanbod wordt er gecreëerd en in welke capaciteit
- Welk bestaand aanbod verdwijnt er en in welke capaciteit
- Argumentatie voor wijziging, verduidelijking aan welke noden deze wijziging tegemoet komt, eventueel gestaafd met cijfermateriaal
- Datum/periode waarbinnen men deze wijziging wil doorvoeren
- Inschatting van de te verwachten sectorale/intersectorale impact van de wijziging
- Neerslag van sectorale/intersectorale (sub) regionale afstemming en gedragenheid van de vraag tot wijziging

Bij vraag naar advisering van een reconversie-aanvraag die kadert binnen de contouren van de reconversie-oproep, worden dezelfde adviescriteria gehanteerd, met name:

1. Impact (de mate waarin het voorstel een impact heeft op de Limburgse jeugdhulp, en deze impact werd afgetoetst)
2. Cocreatie (de mate waarin het voorstel inzet op het samen creëren van mogelijke ondersteuning voor de Limburgse kinderen, jongeren, gezinnen)
3. Continuïteit (de mate waarin het voorstel inzet op continuïteit van hulpverlening)

4. *Vraaggericht werken (de mate waarin het voorstel inzet op het vertrekken van de vraag naar ondersteuning)*
5. *Inzetten op veiligheid (de mate waarin het voorstel inzet op het werken in situaties waar veiligheid in het gedrang komt)*

Er werd overeengekomen om punten toe te kennen per criterium per aanvraag volgens de wijze afgesproken in het huishoudelijk reglement, te weten volgens volgende puntenschaal:

- 1 = *voldoet helemaal niet*
- 2 = *voldoet niet*
- 3 = *voldoet*
- 4 = *goed*
- 5 = *zeer goed*

De afgesproken criteria hebben een gelijk onderling gewicht.

Vanuit De Oever vzw werd de vraag gesteld om het dossier mondeling te kunnen komen toelichten op de samenkomst van IROJ dd 28/9, in het kader van de advisering. IROJ Limburg bevestigt zijn eerdere keuze om geen mondelinge toelichtingen te laten plaatsvinden over dossiers waar tegelijk advies over dient te worden uitgesproken, dit om rolverwarring te vermijden en zich te weten baseren op dezelfde informatie als de overheid bij besluitvorming.

IROJ Limburg komt op basis van het ingediende dossier, het afgesproken plan van aanpak en het voorstel van advies dat WAP Limburg formuleerde, unaniem tot volgend advies.

IROJ Limburg leest heel wat sterke punten in het voorstel, en waardeert deze. We verwijzen naar bv:

- De duidelijke keuze om in te zetten op de krachten van gezinnen en jongeren en netwerkgericht te werken
- De duidelijke keuze om het subsidiariteitsprincipe in trajecten en de keuze voor nabijheid toe te passen

Een aantal redenen die beschreven worden als aanleiding voor de reconversievraag worden wel erkend en herkend, maar kunnen voor IROJ Limburg an sich geen reden zijn - hoogstens randfactoren - om tot reconversie over te gaan, gelet op de impact voor jongeren en gezinnen. IROJ Limburg verwijst hiervoor naar de geschetste problematiek inzake personeel en gebouwen. Immers: het streven naar beter passende trajecten kan de enig mogelijke drijfveer zijn.

IROJ Limburg staat principieel achter de ideeën die De Oever schetst. Toch kan IROJ Limburg niet anders dan wijzen op het ritme en tempo van de reconversievraag die voorligt. Het lijkt raadzaam eerst de vorige goedgekeurde reconversievragen te evalueren en de gevolgen hiervan te bekijken, alvorens een nieuwe beweging op te starten.

Kijkend naar de genoemde evaluatiecriteria die IROJ Limburg vastlegde, scoort het voorstel voor IROJ Limburg zeker goed op vlak van vraaggericht werken en continuïteit. Ook inzake veiligheid lijkt voldoende aandacht te worden geschonken.

Echter, rond impact en cocreatie is het voor IROJ Limburg niet mogelijk een beoordeling uit te spreken. Welke linken zijn bij de dossieropmaak gelegd met (lokale) partners? Hoe wordt samen met andere (semi)professionele spelers in samenwerking naar antwoorden gezocht in trajecten van jongeren?

Verder wordt de bekommernis uitgesproken dat elke jongere die daar in een traject nood aan heeft, ook in verblijf moeten kunnen opgenomen worden. Hierover leest IROJ Limburg in de aanvraag geen duidelijkheid.

Het lijkt IROJ Limburg dat het dossier sterk vertrekt vanuit een nood en visie van een organisatie, waartoe anderen gevraagd worden zich te verhouden. Het was sterk geweest, mocht dit voorstel van een bredere gedragenheid uitgaan. IROJ Limburg erkent de vraag van De Oever om hierover in overleg te gaan, zoals gesteld aan de IROJ-ondersteuner. IROJ Limburg geeft echter aan dat dit een noodzakelijke stap is alvorens een dossier wordt ingediend. Het betreurt dat deze stap pas nadien wordt voorgesteld, en kan dit dan ook niet meenemen in de advisering. Dat de afstemming ook onvoldoende gebeurde voor indiening, zorgt voor ongerustheid. Zo rijzen er vragen naar garanties voor adolescenten en jongvolwassenen in precair verblijf. Hoe zal hiermee in de toekomst worden omgegaan?

Tegelijk erkent IROJ Limburg dat het bijzonder moeilijk is om vanuit het werkveld goed de impact in beeld te krijgen. Hier ligt zeker een collectieve verantwoordelijkheid in de regio (waaraan wordt gewerkt, cf oa foto jeugdhulp Limburg), alsook een verantwoordelijkheid naar data en onderzoek op het niveau van de Vlaamse administratie. IROJ Limburg vraagt zich hierbij ook af of er geen internationaal onderzoek rond dit onderwerp kan gebundeld worden en ter beschikking gesteld vanuit de overheid. In dit verband vraagt IROJ Limburg ook uitdrukkelijk naar een regionale opvolging van de impact en engagement van wie reconverteert, waarbij de initiatiefnemers zich engageren hierover ook regionaal terug te koppelen. Het verwijst naar de genomen actie om een regionaal opvolgoverleg te installeren; IROJ Limburg is blij te horen over de daar reeds gezette stappen. Het is ook blij met het engagement van verschillende organisaties, waaronder deze die reconverteren rond het project 'samen zinvol meten'.

Gelet op de opmerkingen, voornamelijk inzake cocreatie, en ondanks de ontegensprekelijk sterke punten, kan IROJ Limburg op dit moment geen positief advies aanbevelen.

4 Opvolging uitvoering crisis- en investeringsplan jeugdhulp

Raf overloopt het overzicht aan acties en de wijze waarop deze geoperationaliseerd zullen worden. Dit overzicht gaat pro memorie als bijlage bij het verslag.

Er wordt toelichting gevraagd bij het budget zorggarantie: dit heeft tot doel de personeelsinzet bij het team Zorggarantie in elke regio te versterken.

4.1 OPROEP JONGVOLWASSENEN

Raf licht de oproepen kort toe.

Voorstel is om op 11/10 NM een breed informatie- en afstemmingsmoment te organiseren. **IROJ Limburg gaat akkoord met dit voorstel.**

4.2 INFONOTA VAPH

Raf en Frank lichten kort toe.

Johan Tuerlinckx vult aan met de mededeling dat recent 130 jongeren op de wachtlijst PAB werden aangeschreven. Hiermee werd de wachtlijst in een klap fors ingekort, tot 2020.

4.3 INITIATIEVEN MBT CRISISHULPVERLENING

Raf licht kort toe. De kerngroep crisis en de netwerkcoördinatoren 1G1P werken in de komende periode een verder concreet plan uit. Zoals aangegeven vanuit Opgroeien, zal ook het IROJ hierin betrokken worden zodra een concreet voorstel werd uitgewerkt. Raf volgt dit verder mee op.

5 Onderwijs: update inkanteling internaten

Johan en Hilde lichten toe.

Sinds 1/9/23 zijn een aantal internaten overgedragen van Onderwijs naar Welzijn (De Luchtballon, De Dageraad, De Veerkracht). Deze 3 internaten sluiten voortaan aan op het Limburgs platform Minderjarigen VAPH, en worden rond deze transitie elk gecoacht vanuit een MFC (dan wel St Elisabeth, dan wel St Ferdinand). Voor de kinderen en gezinnen situeert de impact zich voornamelijk in de toeleiding en interne werking. De impact op de leerlingen zou minimaal moeten zijn.

Daarnaast ging ook het nieuwe decreet op internaten in werking dd 1/9/23. Als gevolg hiervan sloot enkel het internaat in Herk de Stad de deuren. Verder lijkt er weinig gewijzigd te zijn. Vanuit verschillende internaten wordt momenteel samenwerking gezocht met BJB-voorzieningen. Het is naar de toekomst toe verder op te volgen of hier impact/gevolgen te verwachten zijn. Vanuit ACT en CLB zal een verdere opvolging voorzien worden, door het te agenderen op het halfjaarlijkse overleg met de Limburgse schoolinternaten. Eventueel wordt ook 1G1P hierin meegenomen. Dit laatste betekent dat ervoor gekozen kan worden om de opvolging te doen op provinciale schaal, dan wel per regio 1G1P. We bekijken dit naar de toekomst toe.

6 Terugkoppeling voorzittersoverleg 27/9

Gert en Raf koppelen terug.

Eerder werd vanuit IROJ Limburg de situatie geproblematiseerd waarbij hulpverlening aan de slag gaat met jongeren of gezinnen in een precair verblijfsstatuut. Dit werd begin 2023 ook op het voorzittersoverleg gesignaleerd. Afgelopen zomer verspreidde Opgroeien een visietekst over hulpverlening aan jongvolwassenen in precair verblijf. De kapstukken die hierin beschreven worden, kunnen als richtinggevend dienen. Raf verspreidt de nota met het verslag.

Verdere aandachtspunten:

- Kaderdecreet Vroeg en Nabij ligt ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering
- Vraag naar opvolging impact reconversie werd ook op het voorzittersoverleg aangekaart vanuit de verschillende IROJ; dit zal vanuit Opgroeien verder opgenomen worden

- Problematische woonsituatie voor heel wat gezinnen en jongeren met een signaal vanuit West-Vlaanderen waarbij soms residentiële jeugdhulp wordt ingeschakeld wanneer een gezin uit huis gezet wordt. Dit signaal zal verder onderzocht worden; het werd gedeeld dat jeugdhulp geen deel van antwoord kan zijn op de wooncrisis

Aangezien de wooncrisis doorheen verschillende overlegmomenten van IROJ Limburg werd aangekaart, en dit kennelijk ook in andere regio's speelt, vraagt IROJ Limburg welke acties in Limburg mogelijk zijn. Er wordt daarbij verwezen naar de werkgroep jongvolwassenen, en meer bepaald de werking 'Dak boven je hoofd'. Daarnaast wordt ook verwezen naar een recente oproep van de POD MI waarmee middelen voor Housing First voor jongvolwassenen werden vrijgemaakt voor een selectie van lokale besturen, waaronder Hasselt en Genk (zie ook: <https://www.mi-is.be/nl/actueel/projectoproep-housing-first-voor-jongvolwassenen-2023>). Geen van beide lokale overheden tekende hierop echter in. **Gelet op de grootte van de nood, vraagt IROJ Limburg om op formele wijze hierover het gesprek aan te gaan met de steden Hasselt en Genk. Gert en Raf krijgen hierin een opdracht.**

7 Acties IROJ Limburg

7.1 FOTO JEUGDHULP LIMBURG – TERUGKOPPELING

Op 10 februari telden bijna alle Limburgse jeugdhulporganisaties wie ze welke hulp aanboden. Met deze unieke oefening, maakten we een start van een analyse van het jeugdhulpgebruik in onze regio.

De telling leverde een schat aan informatie op, die het *Data Science Institute* van UHasselt de afgelopen maanden aan een uitgebreide analyse onderwierp.

Nu is het tijd om de informatie terug te geven.

Daarom werkt de Limburgse Werkgroep Advies en Planning een terugkoppeling uit op vrijdagmiddag 24/11. Bedoeling is van 13.30 tot 16.00 uur samen de resultaten te overlopen, en hierrond met elkaar in gesprek te gaan.

Voorstel is om dit moment te laten plaatsvinden in de Demersite (zie ook hoger, agendapunt 2.3). IROJ Limburg gaat akkoord met het voorstel, en stelt voor ook een kleine receptie aan dit moment te koppelen, als waardering voor ieders bijdrage.

7.2 JEUGDHULP EN SOCIAAL WERK: THEATERTOUR DIKKE FREDDY

Dakloze Frederik De Meester, alias Dikke Freddy, fulmineert en reclameert al meer dan twintig jaar over de wantoestanden die hem en zijn lotgenoten treffen in hun dagelijks geploeter. In doorgaans humoristische, maar vooral trefzekere brieven kaart hij armoede en ongelijkheid aan bij het OCMW, reisbureaus, de koning der Belgen, de burgemeester der Antwerpenaren en zowat alle ministeries, van Welzijn tot Tewerkstelling en van Volksgezondheid tot Huisvesting. Behoud de Begeerte stuurt hem nu op tournee om zijn mening en wederwaardigheden uit te dragen, en hem ten minste voor die tijd een dak boven het hoofd te bieden.

Vraag aan IROJ Limburg is of het een idee is deze theatertour ook naar Limburg te halen. Dit kan als voorstelling gebracht worden, al dan niet in samenwerking met Sterk Sociaal Werk of andere, als netwerkmoment, ...

IROJ Limburg stemt ermee in dit te verkennen en indien mogelijk te organiseren. Ingrid Sleurs en Ruben Tempelaere nemen dit graag mee op. We zien dit meteen ook als netwerkmoment voor 2024.

8 Voortgang beleidsevoluties

8.1 BVR HULPPROGRAMMA GEBLOKKEERDE ONTWIKKELINGSTRAJECTEN

Iris Biesmans (ACT) sluit aan. Ze licht het proces en de voorlopige resultaten toe, en be vraagt de aanwezigen naar hun engagement en het engagement bij ieders achterban.

De presentatie die Iris bracht, gaat als bijlage bij het verslag.

Het beschikbare budget voor het hulpprogramma is gelijkaardig aan dat van het Intersectorale Zorgnetwerk tot nu, met dat verschil dat er per traject niet langer met een vaste grootte van rugzak zal gewerkt worden. In de toekomst zal per casus een op de noden afgestemd budget worden toegekend.

'Relevante partners' worden uitgenodigd om deel te nemen aan het hulpprogramma. Daarmee wordt elke ondersteuner bedoeld die mogelijk iets kan betekenen in een traject van een jongere/gezin. Met andere woorden: 'relevante partner' mag zeer breed geïnterpreteerd worden.

IROJ Limburg heeft de vraag naar engagement goed gehoord. De leden spreken af om het appèl dat op de Limburgse partners gedaan wordt, actief naar de achterban te verspreiden.

8.2 DE IDEALE WERELD – PROJECT PLANTREKKERS: VERLENGING

Raf en Johan Tuerlinckx lichten toe.

Het project Ideale Wereld (regio Plantrekkers) werd intussen verlengd. Informeel werden de proefprojecten geïnformeerd dat het project voor 2024 verlengd zou worden met richtbedrag 300 000€. Voor het project Ideale Wereld Plantrekkers worden momenteel een aantal pistes onderzocht om in 2024 op in te zetten en die voorvloeien uit het proces in de verschillende werkgroepen. Daarnaast is het ook de opdracht om te gaan stilstaan bij hoe we naar schaalvergroting kunnen gaan en/of de vertaalslag kunnen maken naar bestaande netwerken, werkingen etc..

Voor wat het Limburgs lerend netwerk betreft, wordt een (voorlopig) eenmalige intervisie georganiseerd op 26/10. Alle info: <https://iroj.jeugdhulp.be/nieuws/net-dat-werkt>.

9 Varia

Er worden volgende uitnodigingen uitgewisseld:

- 1/10 Open Bedrijvendag, ook ASSTER neemt deel. Iedereen is van harte welkom
- 17/11 officiële opening Molenhof in Beringen; een uitnodiging volgt